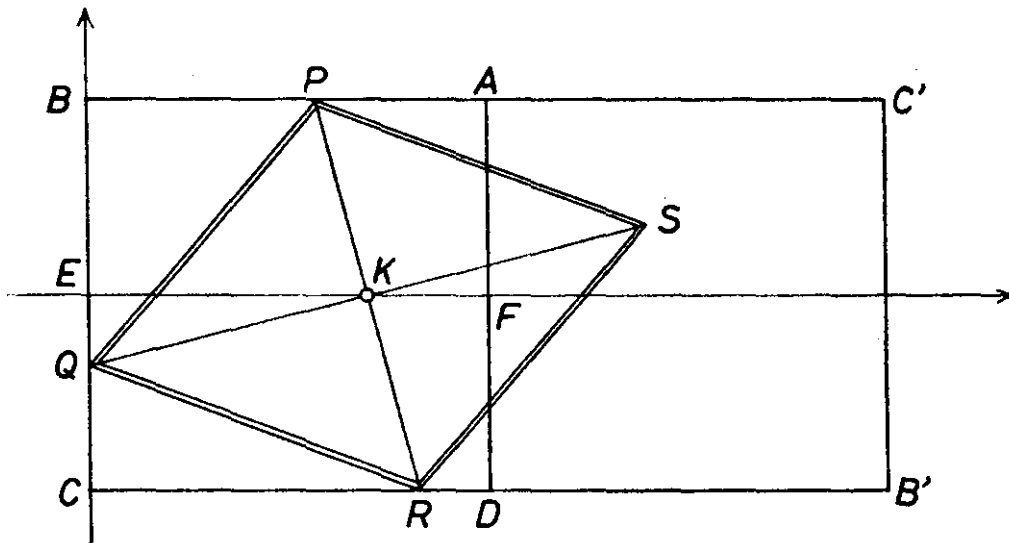

Jelöljük a rombusznak az AB , BC , CD oldalszakaszon levő csúcsát rendre P , Q , R betűvel, és legyen még E , F a négyzet BC , AD oldalának felezőpontja. A rombusz K középpontja – mint a PR szakasz felezőpontja az EF szakaszra esik, a kérdéses S negyedik csúcs pedig Q -nak K -ra vonatkozó tükörképe. Következésképp S pontja lesz a $BC'B'C$ téglalapnak, ahol $B'C'$ a BC oldalnak F -re vonatkozó tükörképe; de S nem pontja a BC szakasznak.

1. ábra

Az S pontok által befutott halmazt abban a koordináta-rendszerben írjuk le, amelynek origója E , továbbá F az $(1; 0)$ pont, ennél fogva B koordinátái $(0, 1/2)$. Legyen még $S(x, y)$ a $BC'B'C$ téglalap egy pontja, vagyis teljesüljenek az

$$(1) \quad 0 < x \leq 2, \quad -1/2 \leq y \leq 1/2$$

egyenlőtlenségek. Nézzük meg, milyen további feltételeket kell tennünk x -re és y -ra, hogy S egy megfelelő rombusz negyedik csúcsa lehessen.

Mivel K felezi a QS szakaszt, továbbá rajta van az EF egyenesen, azért Q és K koordinátái szükségképpen

$$K(x/2, 0), \quad Q(0, -y).$$

Az (1) föltevés miatt így Q a BC szakasz pontja lesz. A rombusz P és R csúcsát a K -ban QS -ra állított merőleges egyenes metszi ki az AB , illetve CD egyenesből, a metszéspontok koordinátái

$$P\left(\frac{x}{2} - \frac{y}{x}, \frac{1}{2}\right), \quad R\left(\frac{x}{2} + \frac{y}{x}, -\frac{1}{2}\right).$$

Ha S egy megfelelő rombusz negyedik csúcsa, annak további csúcsai csak a most kapott P , Q , R pontok lehetnek. Ezért $S(x, y)$ akkor és csak akkor tartozik hozzá a keresett idomhoz, ha (1) mellett még a

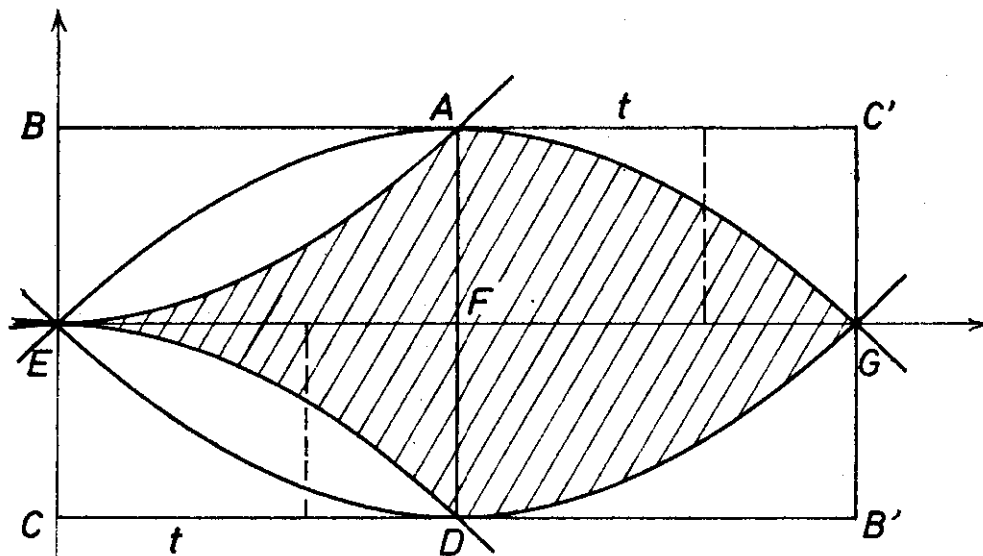
$$(2) \quad 0 \leq \frac{x}{2} - \frac{y}{x} \leq 1, \quad 0 \leq \frac{x}{2} + \frac{y}{x} \leq 1$$

föltételek is teljesülnek. Így feladatunk az, hogy meghatározzuk annak az idomnak a területét, melyet az (1) és (2) feltételt kielégítő, (x, y) koordinátájú pontok alkotnak.

A (2) egyenlőtlenségeket az (1) szerint pozitív x -szel végigszorozva, majd átrendezve

$$(3) \quad -x^2 \leq 2y \leq x^2, \quad -1 + (1-x)^2 \leq 2y \leq 1 - (1-x)^2.$$

A (3) egyenlőtlenségek által definiált idomot láthatjuk a 2. ábrán.

2. ábra

A görbe vonalak egybevágó paraboláivék. Mivel ez része a $BC'B'C$ téglalapnak, azért ennek és csak ennek a pontjai teljesítik (1)-et és (2)-t is. Következésképp ennek az idomnak a területét kell meghatároznunk.

(3)-ból leolvasható, hogy az idomnak az $AC'GF$ téglalapba eső része egybevágó az $EFDC$ téglalaphoz hiányzó részel. Valóban, húzzuk meg az $AC'GF$ téglalapban az AF -vel párhuzamos, AF -től t távolságra levő, $1/2$ hosszúságú szakaszt. Idomunk ezt a szakaszt két részre vágja: az alsó

$$\frac{1}{2}(1 - [1 - (1 + t)]^2) = \frac{1}{2}(1 - t^2)$$

hosszúságú része az idomhoz tartozik, a felső, $t^2/2$ hosszúságú rész már nem. Hasonlóan elvágva az $EFDC$ téglalapot, itt a felső $t^2/2$ hosszúságú rész tartozik az idomhoz, az alsó, $(1 - t^2)/2$ hosszúságú rész nem. Következésképp a kérdéses idomnak a két téglalapban található része éppen akkora területű, mint az $EFDC$ téglalap.

Hasonlóan igazolható, hogy az $FGB'D$ és $BAFE$ téglalapokba eső részek együttesen akkora területűek, mint a $BAFE$ téglalap. A keresett idom területe tehát megegyezik az $ABCD$ négyzet területével.